

Doporučení MMR postupu u zakázek, u kterých má být smlouva uzavřena po 1.4.2012

Dne 1. dubna 2012 nabývá účinnosti zákon č. 55/2012 Sb. (dále jen „novela“) ze dne 31. ledna 2012, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“). Novela snižuje finanční limity pro veřejné zakázky, při jejichž zadávání jsou zadavatelé povinni postupovat v režimu ZVZ, a to z 2 mil. Kč u veřejných zakázek na služby a na dodávky na 1 mil. Kč, a z 6 mil. Kč u veřejných zakázek na stavební práce na 3 mil. Kč. Tímto krokem se zásadně rozšíří množství veřejných zakázek, které budou zadavatelé povinni zadávat v některém z druhů řízení popsaných v ZVZ. Veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou od 1 mil. Kč do 2 mil. Kč, resp. od 3 mil. Kč do 6 mil. Kč, které byly až dosud veřejnými zakázkami malého rozsahu, a tedy zadávané postupem mimo režim ZVZ, bude podle nové úpravy nutné považovat za podlimitní veřejné zakázky a postupovat při jejich zadávání v některém ze standardizovaných druhů zadávacího řízení.

Pro případ veřejných zakázek, jejichž zadávání bylo zahájeno před účinností novely, ale bude ukončeno až poté, co nabude účinnosti, obsahuje novela v čl. II přechodné ustanovení, podle něhož se zadávání veřejných zakázek, soutěže o návrh a řízení o přezkoumání úkonů zadavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů. Zadáváním se v souladu s § 17 písm. m) ZVZ rozumí závazný postup zadavatele podle ZVZ v zadávacím řízení a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení, postup zadavatele směřující k zadání veřejné zakázky v dynamickém nákupním systému anebo zadávání veřejných zakázek na základě rámcové smlouvy. To znamená, že za zadávání lze považovat pouze takový postup zadavatele, kdy zadává veřejnou zakázku v některém z druhů zadávacích řízení, které jsou uvedeny v § 21 ZVZ, v dynamickém nákupním systému nebo na základě rámcové smlouvy. Vzhledem k tomu, že pojem „zadávání“ je v ZVZ jasně definován, nelze jej vykládat extenzivně a přechodné ustanovení tedy nelze vztáhnout i na veřejné zakázky malého rozsahu.

Z výše uvedených důvodů, v rámci předcházení možných komplikací při potenciálních následných kontrolách důrazně doporučujeme zadavatelům, aby veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou 1 mil. Kč – 2 mil. Kč, resp. 3 mil. Kč - 6 mil. Kč, u nichž bude smlouva na realizaci uzavřena až po účinnosti novely, zadávali již nyní v některém z formalizovaných řízení dle ZVZ.

Novelou také došlo ke změně vymezení dotovaného zadavatele, která podstatně rozšíří okruh subjektů, na něž se budou vztahovat ustanovení ZVZ, která upravují postup dotovaného zadavatele při zadávání veřejných zakázek. Za dotovaného zadavatele bude od 1. 4. 2012 nutné považovat každý subjekt, který zadává veřejnou zakázku nejen na stavební práce, ale i na dodávky a služby, hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 mil. Kč. Na situaci, kdy takový subjekt poptává plnění mimo zadávací řízení před nabytím účinnosti novely, ale smlouva na plnění by měla být uzavřena až po nabytí účinnosti (tedy v době, kdy je již na daný subjekt z hlediska ZVZ pohlíženo jako na dotovaného zadavatele, který má povinnost provést zadávací řízení), se ze stejných důvodů jako u veřejných zakázek malého rozsahu (viz výše) nevztahují přechodná ustanovení obsažená v novele. Proto i v tomto případě důrazně doporučujeme subjektům, které sice za stávajícího znění ZVZ nenaplní znaky dotovaného zadavatele, ale po nabytí účinnosti novely je bude nutné považovat za dotované zadavatele, aby postupovaly dle ustanovení ZVZ příslušných pro dotovaného zadavatele.

V souvislosti s rozšířením povinností dotovaného zadavatele upozorňujeme, že nadlimitní veřejnou zakázkou na dodávky a služby bude veřejná zakázka s předpokládanou hodnotou přesahující 5 010 000 Kč.

Novela dále prostřednictvím ustanovení § 147a rozšiřuje rozsah informací, které je zadavatel povinen po zadání zakázky, resp. uzavření smlouvy na veřejnou zakázku uveřejnit. Od 1. 4. 2012 bude veřejný zadavatel povinen na profilu zadavatele uveřejnit smlouvu na veřejnou zakázku včetně všech jejích změn a dodatků, výši skutečně uzavřené ceny za plnění veřejné zakázky a seznam subdodavatelů dodavatele veřejné zakázky. Zadávání veřejné zakázky jakožto postup směřující k zadání veřejné zakázky, tedy k výběru nejvhodnější nabídky a uzavření smlouvy s vybraným uchazečem, končí uzavřením smlouvy (včetně povinností uvedených v § 83 a § 85, které jsou systematicky zařazeny v části druhé „zadávací řízení“ zákona o veřejných zakázkách). Přejícné ustanovení čl. II novely se vztahuje pouze na zadávání veřejných zakázek, nikoli na postup zadavatele po zadání veřejné zakázky, tedy ani na povinnosti uvedené v § 147a.

Povinnost uveřejnit smlouvu novela spojuje s okamžikem uzavření smlouvy; nastane-li tento okamžik až po nabytí účinnosti novely je veřejný zadavatel povinen smlouvu včetně všech jejích změn a dodatků uveřejnit v souladu ustanovením § 147 a odst. 2 novely. Na povinnost uveřejnit smlouvu, její změnu či dodatek nebude mít okamžik zahájení zadávacího řízení vliv.

Pro uveřejnění skutečně uhrazené ceny a seznamu subdodavatelů, je rozhodným okamžikem, od kterého počíná běžet lhůta k uveřejnění daných informací, okamžik splnění smlouvy. Bude-li tedy smlouva na veřejnou zakázku splněna až po 1. 4. 2012, bez ohledu na to kdy bylo zadávací řízení zahájeno a kdy byla uzavřena smlouva, je zadavatel povinen uveřejnit skutečně uhrazenou cenu a seznam subdodavatelů v souladu s ustanovením § 147a odst. 3 a 6 novely. Ustanovením § 147a novely jsou povinnosti ukládány nejenom veřejným zadavatelům, ale také dodavatelům veřejných zakázek. Dodavatelé budou nově povinni, při naplnění podmínek ustanovení § 147a odst. 4 novely a dojde-li ke splnění smlouvy až po 1. 4. 2012, předložit zadavateli v souladu s ustanovením §147a odst. 5 novely seznam svých subdodavatelů.

Povinnost uveřejňovat skutečně uhrazenou cenu a seznam subdodavatelů se vztahuje i na smlouvy, jejichž plnění skončí po 1.4.2012 a vztahuje se tedy i na smlouvy, které svým plněním přesahují tento rok.

Novelou je dále veřejným zadavatelům uložena povinnost minimálně 1 měsíc před zahájením zadávacího řízení uveřejnit formou předběžného oznámení nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky. Pokud zadavatel uveřejní předběžné oznámení do 1.4.2012, přičemž předběžné oznámení splňuje požadavky úpravy do 1.4.2012, může zadavatel na základě tohoto předběžného oznámení zahájit zadávací řízení v těch případech, kdy novela pro zahájení zadávacího řízení předběžné oznámení vyžaduje. Od předběžného oznámení do zahájení řízení musí uplynout ovšem zákonem požadovaná lhůta 1 měsíc.